

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Ivonou Šubrtovou ve věci

žalobce: **I. A.**
zastoupen JUDr. Vitem Biolkem, MBA, advokátem
se sídlem Bohuslava Martinů 1038, 500 02 Hradec Králové

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**
Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 12. 2016, OAM-114/LE-BE02-HA11-R2-2009, ve věci mezinárodní ochrany,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

1. Shora označeným rozhodnutím žalovaného nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana dle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a §14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

II. Obsah žaloby

2. Uvedené rozhodnutí napadl žalobce v celém rozsahu včas podanou žalobou, v níž namítal, že v předcházejícím řízení o udělení mezinárodní ochrany v České republice (dále jen ČR) byl zkrácen na svých právech. Uvedl, že žalovaný v předchozím řízení porušil ustanovení § 2 odst. 1 a 4; § 3; § 50 odst. 2, 3 a 4; § 52; § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen správní řád) a dále ustanovení § 12, § 14 a § 14a zákona o azylu. Navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.
3. V doplnění žaloby prostřednictvím soudem ustanoveného zástupce žalobce namítal, že v zemi svého původu byl z politických důvodů vystaven pronásledování, neboť jako příslušníkovi národnosti Tuaregů a synovi osoby uvězněné z domnělých politických důvodů mu byl vládním aparátem a výkonnými složkami přirčen politický názor a idea autonomisty, případně separatisty, ač takový názor a myšlenky ve skutečnosti nezastává. Ze strany domovského státu mu nebyla poskytnuta potřebná ochrana, když naopak původcem pronásledování je sám domovský stát, resp. jeho vláda a výkonný aparát. Z tohoto důvodu má odůvodněný strach, že po návratu do vlasti bude nadále pronásledován. Zde odkázal na definici pronásledování ve smyslu ustanovení § 2 odst. 4 zákona o azylu. Žalobce má za to, že v řízení před správním orgánem bylo prokázáno, že žalobce a celá jeho rodina byla vládou a výkonným aparátem již od devadesátých let minulého století pronásledována, vězněna, což v důsledku nelidského zacházení s otcem žalobce vyvrcholilo až v jeho smrt a dále zastřelení bratra žalobce za nevyjasněných okolností, když bratr žalobce krátce před smrtí hovořil o intenzivním sledování své osoby. Matka žalobce a bratranec žalobce ze země uprchli. Matka žalobce se do Nigeru opět vrátila, jelikož situace ve státě, do kterého uprchla, se pro ni stala nebezpečnou a život ohrožující. Nyní přebývá v táboře, přičemž nelze usuzovat na její přímé pronásledování, a to z důvodů jejího stáří. Bratrance žalobce po jeho návratu do země vláda pronásledovala, což vyvrcholilo jeho zmrzačením a zatčením. Tento je nyní invalidní, byly mu amputovány dolní končetiny v důsledku střelných poranění způsobených při pronásledování. Z uvedeného žalobce dovozuje, že jeho návrat do země původu je pro něj nebezpečný a reálně by mu v takovém případě hrozilo pronásledování, smrt či těžká újma na zdraví, o čemž svědčí vyličené skutečnosti týkající se zacházení s jeho rodinou a příslušníky národnosti Tuaregů obecně, zvláště těch na severu země.
4. Dále uvedl, že jeho domovský stát sice prošel určitými změnami, avšak politika země ve vztahu k národnosti Tuaregů se po faktické stránce příliš nezměnila. Lidé z této skupiny jsou často pronásledováni, byť jejich národnost nemusí být jediným důvodem pronásledování. Nic na tom nemění ani citace žalovaného o spokojenosti občanů Nigeru s demokracií v jejich zemi (docela spokojeno cca 65 % obyvatel), když utiskována a pronásledována bývá zpravidla menšina. Takový průzkum by vypadal zcela odlišně v případě, že by dotazovanými byli pouze Tuaregové, kterých se pronásledování často týká. Na uvedené situaci dle žalobce nic nemění ani dosazení premiéra, který je Tuareg, neboť jde pouze o loutku, když faktickou mocí disponuje nadále zejména armáda či ozbrojené výkonné složky vlády. Rovněž dle žalovaným citovaných informací o zemi původu má skutečnost, že je premiérem Tuareg, minimální vliv na vztah mezi vládou a Tuaregy ze severu země. Žalobce proto nesouhlasí se závěrem žalovaného, že nesplňuje důvody pro udělení azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu. S ohledem na své životní zkušenosti, které před správním orgánem opakovaně a shodně vyličil, je takový závěr v rozporu s provedeným dokazováním, zejména jeho výpovědí, když v důsledku

pronásledování ztratil otce a bratra, jeho bratranec byl v důsledku pronásledování zmrzačen a matka nucena utéci.

5. Za nesprávný považuje i závěr žalovaného o neudělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu. Žalobce má s odkazem na vylíčené skutkové okolnosti za to, že mu po návratu do vlasti velmi reálně hrozí pronásledování, bití, mučení a jiné nelidské chování. Žalobce na rozdíl od žalovaného, který uvedl, že s ohledem na dlouhý časový odstup nemá žalobce důvod se domnívat, že by po svém návratu mohl čelit vážné újmě, namítá, že k pronásledování a zmrzačení jeho bratrance došlo relativně nedávno a časový odstup v této věci neměl vliv žádný. Správní orgán také ohýbá výpověď žalobce, když zkonstatoval, že sám žalobce uvedl, že proti němu nebylo vedeno trestní řízení. Žalobce naopak několikrát vypověděl skutečnosti o pronásledování jeho celé rodiny ze strany vlády a jejích výkonných složek či věznění jeho otce. Takové jednání ze strany státu lze bezpochyby označit za vedení trestního řízení po faktické stránce, byť věc není formálně vedena tak, jako např. v tuzemsku. Je tedy zřejmé, že žalobci hrozí skutečné nebezpečí vážné újmy ve smyslu ust. § 14a zákona o azylu. Závěrem setrval na zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

6. Žalovaný ve svém vyjádření popřel oprávněnost žaloby, odkázal na obsah správního spisu a na vlastní rozhodnutí, na jehož správnosti setrval. Uvedl, že vycházel z dostatečně zjištěného stavu věci, opatřil adekvátní a aktuální informace o situaci v zemi původu žalobce, s nimiž měl žalobce možnost se seznámit. Má tedy za to, že postupoval v souladu s právními předpisy, přičemž neshledal důvody k udělení mezinárodní ochrany formou azylu dle ustanovení § 12, § 13 ani § 14 zákona o azylu ani důvody k udělení doplňkové ochrany dle ustanovení § 14a zákona o azylu. Dále uvedl, že v průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany je legalizace jeho pobytu na území ČR. Žalovaný shrnul, že žalobce ze své vlasti odcestoval v létě 1999 do Anglie, kde žil čtyři roky, následně odcestoval do Francie, kde pobýval třináct měsíců. V březnu 2004 přicestoval do ČR, ale žádost o mezinárodní ochranu podal až v roce 2009, protože měl v úmyslu oženit se s českou ženou a sňatkem si svůj pobyt zlegalizovat. Ke sňatku nakonec nedošlo. O jiný způsob, kterým by legalizoval pobyt v ČR, se nepokoušel, protože nemá cestovní pas. Připomněl v této souvislosti, že žalobce přijel do ČR autobusem z Londýna na pas svého kamaráda (E. A.), kterému posléze jeho cestovní doklad zase vrátil. Žalovaný dále zrekapituloval vývoj událostí od 16. 4. 2009, kdy žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu v ČR, jež byla rozhodnutím žalovaného ze dne 30. 4. 2009 zamítnuta jako zjevně nedůvodná dle § 16 odst. 2 zákona o azylu, včetně následujících rozsudků Krajského soudu v Praze a Nejvyššího správního soudu v této věci, do doby vydání žalobou napadeného rozhodnutí (viz níže).
7. Žalovaný uvedl, že po provedeném správním řízení a několika dalších se žalobcem provedených pohovorech, a to v roce 2012, 2014 a 2016, opětovně nedospěl k závěru, že by žalobce mohl ve vlasti pociťovat odůvodněnou obavu z pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu. Podle žalovaného žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany z důvodu legalizace svého pobytu na území ČR, neboť žádost podal až v době, kdy mu reálně hrozilo vycestování z území ČR z důvodu uděleného správního vyhoštění. Uvedenou skutečnost pak sám žalobce potvrdil v pohovoru ze dne

27. 4. 2009 a 30. 6. 2016. Žalovaný uzavřel, že žalobce měl svou pobytovou situaci řešit jinou zákonnou cestou, nikoli legalizací prostřednictvím azylové procedury. Připomněl ustálenou judikaturu, dle které pro účely legalizace pobytu na území ČR není možné zneužívat specifický institut mezinárodní ochrany formou azylu, který v § 12 taxativně vyjmenovává důvody pro udělení azylu a snahu o legalizaci pobytu mezi ně rozhodně neřadí.

8. Žalovaný na základě opatřených informací o zemi původu opětovně odmítl namítané potíže žalobce v souvislosti s jeho tuarežskou národností. Zopakoval podstatnou pasáž z odůvodnění napadeného rozhodnutí, v němž uvedl, že podle Informace MZV ČR v současnosti nehrozí etnickému Tuaregovi pronásledování z důvodu rasy, náboženství politické orientace či příslušnosti k některé sociální skupině ani ze strany státní moci, ani ze strany jiných skupin. Tuaregové zastávají významné pozice ve vládě a státní správě (např. premiér je Tuareg). Jejich velmi slabé ekonomické postavení je pak dle zmíněné zprávy dané drsnými životními podmínkami panujícími v oblastech, které obývají. Lze také usuzovat, že v oblastech, ve kterých vykazují Tuaregové, usilující o autonomii, zvýšenou aktivitu, mohou mít nižší šanci nalézt zaměstnání ve státním sektoru. Žalobce deklaroval, že byl státní mocí sledován a pronásledován kvůli domnělé spolupráci s Hnutím za autonomii Tuaregů, kterou však odmítá. Správnímu orgánu neuvedl, že by někdy byl členem politické strany či jiné organizace, rovněž neuvedl, že by se v průběhu svého života ve vlasti zúčastnil jakýchkoliv aktivit politického charakteru či se jinak veřejně angažoval.
9. Žalovaný označil žalobní námitky za neopodstatněné. Má za to, že pečlivě a svědomitě hodnotil celkovou situaci žalobce na podkladě informací o zemi původu, tvrzení žalobce o nemožnosti jeho návratu do vlasti proto považuje za spekulativní. Navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou v celém rozsahu zamítl.

IV. Skutkové a právní závěry krajského soudu

10. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). O žalobě rozhodl bez nařízení jednání za výslovného souhlasu žalobce, resp. jeho zástupce a žalovaného v souladu s ustanovením § 51 odst. 1 s. ř. s.
11. V přezkumném řízení soud vycházel z obsahu předloženého správního spisu, z něhož ověřil, že žalobce podal dne 16. 4. 2009 žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR, v níž uvedl, že je státním příslušníkem Nigerské republiky, tuarežské národnosti, je bez náboženského vyznání. Není a nikdy nebyl členem žádné politické strany či jiné organizace. Ze své vlasti odcestoval letecky v létě 1999 z důvodu potíží, kterým čelil kvůli své národnosti, do Anglie, kde žil čtyři roky. Poté odcestoval do Francie, kde pobýval asi třináct měsíců a dne 16. 3. 2004 přijel autobusem do ČR. Českou republiku si vybral proto, že zde žije několik jeho známých. Měl zde přítelkyni a chtěl s ní uzavřít manželství. Za důvod své žádosti o mezinárodní ochranu (nikdy předtím v jiné zemi o mezinárodní ochranu nežádal) uvedl skutečnost, že je Tuareg ze severu Nigeru a měl tam vážné problémy s vládou. V případě návratu do vlasti se obává, že by byl zavražděn jako jeho otec a bratr. Doplnil, že jeho matka z vlasti utekla. V průběhu pohovoru dne 23. 4. 2009 a 27. 4. 2009 žalobce popsal svůj život ve vlasti včetně tvrzených problémů z důvodu své národnosti (podrobně je vše zachyceno na straně 2 až 3 napadeného rozhodnutí). Lze shrnout, že žalobce tvrdil, že jeho otec měl problémy s vládou,

obviňovali ho, že spolupracuje s Tuaregy, kteří v Nigeru usilují o autonomii. Otec byl nakonec v roce 1996 uvězněn a ve vězení na následky plicního onemocnění zemřel (v prosinci 1997). Po jeho smrti začali pronásledovat bratra žalobce, kterého jeho manželka v únoru 1999 našla doma mrtvého. Žalobce se proto rozhodl pro odjezd z vlasti. Niger opustil na cestovní doklad svého kamaráda (Eric Avisto), který pracoval v nigerské nevládní organizaci a disponoval britskými doklady. Dále uvedl, že v souvislosti s úmrtím otce a bratra byl dvakrát vyslýchán policií, neboť si mysleli, že rovněž podporoval hnutí za autonomii Tuaregů. Žalobce jim sdělil, že on ani jeho otec se v uvedeném hnutí nijak neangažovali, ale „oni“ (tím mínil vládu, která je ve střetu zájmu s uvedeným hnutím) se to o nich domnívali a podezřívali je. Jeho otec, stejně jako žalobce nebyli z ničeho oficiálně obviněni. V průběhu pohovorů dále uvedl, že v souvislosti s problémy svého otce on sám žádné potíže neměl. K tvrzeným národnostním problémům uvedl obecně, že pokud je někdo Tuareg, dívají se na něho jinak, je považován za separatistu. Uvedené se týká všech lidí z etnika Tuaregů a vyplývá ze skutečnosti, že část Tuaregů usiluje o autonomii na severu Nigeru, kde je přírodní bohatství země, ropa, zlato. Uvedl, že se nejedná o problém etnický, smíšená manželství jsou běžná. K dotazu správního orgánu, jak byla jeho rodina sledována, uvedl, že o sledování mu řekl jeho bratr, mělo se jednat o sledování v běžném životě, tj. s kým kdo mluví, kam jde apod. Po smrti bratra jeho matka odjela do Beninu, kde žila u své sestry. Žalobce uvedl, že od roku 1996 žil u svého strýce v hlavním městě Niamey (do té doby žil ve městě Agadez na severu Nigeru), kde i pracoval, učil na středních školách francouzštinu. Žalobce dále uvedl, že ve Velké Británii žil i pracoval celé čtyři roky nelegálně, stejně tak i ve Francii. O mezinárodní ochranu po svém příjezdu do Velké Británie nepožádal proto, že mu kamarádi poradili, že je lepší získat pobyt prostřednictvím uzavření sňatku. Měl tam kamarádku, ale neměl potřebné doklady ke sňatku. Svého nelegálního pobytu v ČR si byl vědom. Hodlal si pobyt na zdejším území zlegalizovat sňatkem s přítelkyní, ke kterému nakonec nedošlo. Nyní o mezinárodní ochranu žádá proto, že zde chce zůstat, nechce se vrátit domů, protože by ho mohl potkat stejný osud jako mnohé jiné. Uvedl, že Tuaregové mají problémy nejen na severu Nigeru, ale i v Alžírsku a Mali. O mezinárodní ochranu v ČR nepožádal dříve proto, že měl v úmyslu se oženit a tím si pobyt legalizovat.

12. Rozhodnutím žalovaného ze dne 30. 4. 2009 byla žádost žalobce zamítnuta jako zjevně nedůvodná dle § 16 odst. 2 zákona o azylu s odůvodněním, že byla žalobcem podána s cílem vyhnout se správnímu vyhoštění, ač o udělení mezinárodní ochrany mohl požádat dříve (na území ČR pobýval nelegálně pět let a o mezinárodní ochranu požádal až ve chvíli, kdy byl zadržen policií a hrozilo mu nucené opuštění republiky).
13. Krajský soud v Praze svým rozsudkem ze dne 1. 9. 2009, č. j. 46 Az 30/2009-19 rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 4. 2009 zrušil, vrátil mu věc k dalšímu řízení a uložil žalovanému povinnost se v odůvodnění rozsudku vypořádat s otázkou možného udělení doplňkové ochrany žalobci.
14. Nejvyšší správní soud ke kasační stížnosti žalovaného svým rozsudkem ze dne 25. 3. 2011, č. j. 7 Azs 6/2010-57 rozsudek Krajského soudu v Praze zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení s odůvodněním, že krajský soud, byť zrušil napadené rozhodnutí žalovaného, se v odůvodnění svého rozsudku prakticky nezabýval informacemi účastníka řízení o Tuarezích a o vztahu centrální vlády k této etnické skupině, které

účastník uvedl v souvislosti s tvrzeným pronásledováním jeho samotného, jeho otce a bratra a jejich vyhodnocením.

15. Krajský soud v Praze svým dalším rozsudkem ze dne 30. 11. 2011 rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 4. 2009 zrušil, vrátil mu věc k dalšímu řízení a zavázal žalovaného výše uvedenou povinností, tedy vypořádat se s informacemi žalobce o Tuarezích v souvislosti s tvrzeným pronásledováním žalobce a členů jeho rodiny.
16. V dalším řízení provedl žalovaný se žalobcem dne 11. 4. 2012, dne 7. 10. 2014 a dne 30. 6. 2016 další doplňující pohovory, které jsou podrobně a ve shodě s obsahem správního spisu popsány na stranách 4 až 9 napadeného rozhodnutí, a proto na ně soud v podrobnostech odkazuje. Stručně lze shrnout, že žalobce zopakoval, že jeho otec a celá rodina Tuaregů byli vládou podezíráni ze separatismu vůči vládě. Z uvedeného důvodu byl zatčen a zabit jeho otec, následně byl zabit i jeho bratr a další bratr byl zatčen. Ten později využil amnestie a utekl do Libye. Po událostech spojených s Kaddáfím byl z Libye odsunut do oblasti ovládané fundamentalistickou organizací Akmi. Od té doby o něm nemají žádné zprávy. Matka žalobce žila v Beninu, nyní je zpět v Nigeru, je s ní v kontaktu. K případnému návratu do vlasti žalobce uvedl, že se rozšiřuje konflikt z Mali do Nigeru, který probíhá mezi Tuaregy a centrální vládou a lze jej označit za občanskou válku. V Mali došlo k vojenskému převratu. Vláda se obává, aby k podobné situaci nedošlo i v Nigeru. Podle žalobce „každý, kdo je Tuaregem, podporuje Tuaregy nebo autonomii, stává se automaticky podezřelým a může být uvězněn“. Sám se nijak neangažoval za autonomii Tuaregů, je unionistou. Před svým útekem byl vyslýchán kvůli podezřením, kladeným jeho otci. Následovaly další výslechy a neustále po něm vojenská policie požadovala, aby se přiznal k separatismu. On ani jeho bratr se nepřiznali. Ke konkrétním potížím se státními orgány své země původu uvedl, že třikrát až čtyřikrát vojáci v civilu prohledávali jejich byt, zda nedrží zbraně. Dvakrát byl domovní prohlídce osobně přítomen. Absolvoval celkem tři výslechy (při pohovoru dne 30. 6. 2016 uvedl, že vyslýchán byl pětkrát až šestkrát na policejním komisařství civilní policie v Niamey), poslední před smrtí svého bratra, potom zmizel. Důvod byl stále stejný, kdo je Tuareg, automaticky se předpokládá, že koná nějakou podezřelou aktivitu. Stejně bylo jednáno s celou řadou rodin, mnoho lidí bylo zabito nebo muselo utéct. Přirovnal to k „honu na čarodějnice“. Žalobce se dále zmínil o tom, že v ČR byl již v roce 1987, získal stipendium, tři roky studoval v Olomouci. Studia nedokončil a vrátil se do vlasti. Platnost jeho pasu vypršela a když v roce 1997 žádal o nový, nebylo mu vyhověno. Domnívá se, že důvodem byla skutečnost, že jeho otec byl separatistou. Návratu do země původu se obává z důvodu uváděného přístupu vlády k Tuaregům. Zopakoval, že běžný Tuareg je automaticky sledován a pronásledován a ten, kdo je skutečně usvědčen ze spolupráce se separatisty, je buď zabit nebo uvězněn. Uvedl, že celý svět ví, že Tuaregové mají potíže. Někteří z nich se spojili s Boko Haram, situace v Nigeru je špatná. Samotný žalobce se považuje za Tuarega. K dotazu žalovaného, zda byl žalobce ve vlasti z něčeho obviněn uvedl, že policisté vnímají syny tak, že jsou spojeni se svým otcem i v případech, kdy tomu tak není. On sám proti vládě nikdy nebojoval, vše bylo přisouzeno jeho otci a dalším členům rodiny. Během posledního pohovoru (30. 6. 2016) žalobce pospal své potíže se získáním nového pasu a uvedl, že v letech 1999 až 2009 pobýval v několika zemích (Španělsku, Itálii, Francii, Belgii, Velké Británii), kde se neúspěšně snažil získat doklady, kvůli vydání dokladů by se musel vrátit do vlasti, což není možné. Na území ČR byl zadržen a umístěn v Záchytném zařízení pro cizince v Bělé Jezové, kde byl poučen o možnosti požádat o azyl. Potvrdil, že

hlavním důvodem podání této žádosti byla legalizace jeho dalšího pobytu na území ČR, o jiný způsob se ani nepokoušel, protože nemá pas. Potvrdil rovněž, že mu v roce 2009 bylo uděleno správní vyhoštění na pět let. K rodinné situaci uvedl, že jeho matka se do vlasti vrátila z Mali, kam odjela ke své sestře po zabití bratra. V roce 2013 se vrátil z Libye do Nigeru také jeho další bratr, protože v Libyi měl problémy. Bratr byl postřelen a je invalidní. Nyní žije společně s matkou na jihu Nigeru ve městě Zinder. Návratu do vlasti se žalobce obává z důvodu přístupu vlády k Tuaregům, hned by zemřel, protože jeho rodinu chtějí zlikvidovat. Uvedl, že kvůli své tuarežské národnosti byl znevýhodněn i na trhu práce. Nemohl např. pracovat ve státním sektoru, ale jen v soukromém. Na internetu sleduje aktuální situaci ve své zemi. Ke svým tvrzením doložil publikované články z roku 2002 a 2010, získané z webových stránek (viz zdroj a popis na straně 9 napadeného rozhodnutí).

17. Správní orgán při svém rozhodování vycházel z výše uvedené žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany, provedených pohovorů a z informací ohledně politické a ekonomické situace a stavu dodržování lidských práv v Nigerské republice, které jsou součástí správního spisu. Konkrétně vycházel z Informace MZV ČR, č.j. 97957/2014-LPTP ze dne 16. 4. 2014; zprávy Valného shromáždění OSN – Rady pro lidská práva, Niger, ze dne 23. 11. 2015; Výroční zprávy Amnesty International 2015/2016 ze dne 24. 2. 2016 a Zprávy o zemi – Niger – Transformační index Bertelsmannovy nadace (BTI) 2016 ze dne 29. 2. 2016.
18. Žalobce v souladu s § 36 odst. 3 správního řádu využil možnosti seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí a vyjádřit se k nim. Uvedl, že nesouhlasí se zprávou MZV ČR ze dne 16. 4. 2014, v níž se uvádí, že Tuaregové nejsou ohroženi. Připustil, že vláda učinila mnohé pokroky, ale problém, který se ho týká je starý, jde o to, jakým způsobem Tuaregové žijí. Nic se podle něho nezměnilo a Tuaregové, kteří jsou u moci, nezastupují zájmy Tuaregů, ale ani ostatních obyvatel Nigeru.
19. Po provedeném přezkumném řízení dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
20. Z ustanovení § 28 odst. 1 zákona o azylu vyplývá, že mezinárodní ochranu lze udělit ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle § 12, 13 nebo 14, udělí azyl přednostně. Pokud správní orgán dospěje k závěru, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, v souladu se zákonem posoudí, zda-li cizinec nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany.
21. Podle § 12 zákona o azylu v platném znění se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
22. Krajský soud zejména hodnotil, zda žalovaný v dalším správním řízení dostal své povinnosti uložené mu rozsudkem Krajského soudu v Praze ze dne 30. 11. 2011, tj. zhodnotit tvrzení žalobce o Tuarezích, o vztahu centrální vlády k této etnické skupině v souvislosti se žalobcem tvrzeným pronásledováním jeho samotného, jeho otce a bratra a jejich vyhodnocením. Z obsahu předloženého správního spisu a podrobného odůvodnění napadeného rozhodnutí má krajský soud za to, že žalovaný případ žalobce

posuzoval na základě jeho výpovědí v rámci podané žádosti o mezinárodní ochranu a zejména dalších doplňujících pohovorů (ze dne 11. 4. 2012, 7. 10. 2014 a 30. 6. 2016) v kontextu informací o zemi původu, které soud považuje za dostatečně objektivní a aktuální, neboť pocházejí z různých informačních zdrojů a mapují situaci v Nigeru k datu vydání napadeného rozhodnutí, přezkoumatelným způsobem. Pokud jde o žalobcem tvrzené potíže související s jeho tuarežskou národností, je krajský soud toho názoru, že žalobce kromě obecného tvrzení o Tuarezích a jejich postavení v nigerské společnosti, neuvedl žádné individuální potíže ve vztahu ke své osobě, které by vykazovaly znaky pronásledování ve smyslu ustanovení § 2 odst. 4 zákona o azylu. Podle citovaného ustanovení se *„pronásledováním rozumí závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání anebo jednání, která ve svém souběhu dosahují intenzity pronásledování, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna původci pronásledování.“* Původcem pronásledování nebo vážné újmy se podle ustanovení § 2 odst. 6 zákona o azylu rozumí *„státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem (...) nebo soukromá osoba, pokud lze prokázat, že stát, strana nebo organizace, včetně mezinárodní organizace, kontrolující stát (...) nejsou schopny nebo ochotny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním nebo vážnou újmou.“* Podle ustanovení § 2 odst. 7 stejného zákona *„pronásledováním nebo vážnou újmou není, pokud se obava cizince z pronásledování nebo vážné újmy vztahuje pouze na část území státu, jehož státní občanství má (...) a může-li cizinec bezpečně a oprávněně odcestovat do jiné části státu, do ní vstoupit a v ní se usadit, a pokud s přihlédnutím k situaci v této části státu a k jeho osobní situaci v této části státu a) nemá odůvodněný strach z pronásledování ani nejsou dány důvodné obavy, že by mu zde hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy, nebo b) má přístup k účinné ochraně před pronásledováním nebo vážnou újmou.“*

23. Z výpovědí žalobce je zřejmé, že se ve své vlasti nijak politicky neangažoval. Ač se sám považuje za Tuarega, odmítl, že by byl členem Hnutí za autonomii Tuaregů nebo se nějak aktivně do této činnosti zapojoval. Uvedl, že byl unionistou. To samé tvrdil o svém otci, který dle sdělení žalobce oficiálně nebyl z ničeho obviněn. Tím soud nechce nijak bagatelizovat skutečnost, že otec žalobce byl ve vězení, kde z důvodu svého onemocnění zemřel. Krajský soud však zdůrazňuje nutnost individuálního posouzení každé azylové žádosti, a zde neobstojí obecná a nepodložená tvrzení žalobce o tom, že *„každý Tuareg je automaticky považován za separatistu a bude uvězněn“* a že *„policisté vnímají syny tak, že jsou spojeni se svým otcem i v případech, kdy tomu tak není“*. Žalobce neprokázal, že by byl v zemi svého původu pronásledován z důvodu domnělé spolupráce s Hnutím za autonomii Tuaregů. Krajský soud shledal určité nesrovnalosti ve výpovědích žalobce, kdy zejména v pohovorech provedených v dalším řízení, tj. po roce 2012, žalobce zvyšuje četnost svých výslechů na policii. Ve správním řízení provedeném v roce 2009 uvedl, že vyslýchán byl dvakrát, při pohovoru v roce 2012 uvedl, že absolvoval tři výslechy ze strany vojenské policie a při posledním pohovoru dne 30. 6. 2016 uvedl, že byl dokonce pětkrát až šestkrát vyslýchán na policejním komisařství civilní policie v Niamey, ač dle svého dřívějšího tvrzení měl být alespoň v jednom případě vyslechnut v místě svého dřívějšího bydliště v Agadez. Rozdílné údaje žalobce uváděl rovněž o tom, kdy se měly tyto výslechy konat (před/po smrti otce a bratra). Nová jsou rovněž tvrzení o domovních prohlídkách z důvodu podezření na držení zbraní. To vše nasvědčuje tomu, že žalobce se snaží gradovat své údajné potíže v zemi původu s cílem dosáhnout příznivějšího posouzení jeho žádosti o mezinárodní ochranu.

24. K tvrzeným potížím žalobce souvisejícím s jeho tuarežskou národností, žalovaný na podkladě opatřených informací o zemi původu na stranách 10 - 12 napadeného rozhodnutí popsal situaci v Nigeru a zabýval se postavením Tuaregů v nigerské společnosti i z historického hlediska. Žalovaný nezastírá určité nedostatky spočívající v cenzuře tisku a celkově slabou úroveň mediálního zpravodajství, stejně jako omezování svobody projevu, která je zdůvodňována národní bezpečností. Navzdory tomu např. zpráva MZV ČR ze dne 16. 4. 2016 (s jejímž obsahem žalobce nesouhlasil) uvádí, že politické postavení Tuaregů je lepší než ve většině okolních zemí, zastávají významné pozice ve vládě a státní správě, kdy i premiér je Tuareg. Žalovaný připouští určitou pravděpodobnost, že může u uvedeného etnika docházet např. k omezování svobody projevu, nelze však dovodit, že by se jednalo o cílené pronásledování Tuaregů, kteří se snaží uplatnit svá politická práva. Na tomto místě považuje soud za důležité upozornit, že žalobce žádnou politickou aktivitu nevykazoval, nebyl členem Hnutí za autonomii Tuaregů či jiného obdobného hnutí, svá politická práva (tvrdil, že byl unionistou) nikde a nijak neprojevoval. Žalovaný objektivně zjištěné skutečnosti o postavení Tuaregů následně konfrontoval s jednotlivými výpověďmi žalobce v průběhu správního řízení a rovněž se žalobcem předloženými články, jak je zřejmé z odůvodnění rozhodnutí (viz strany 12 -13). Krajský soud má po provedeném přezkumu za to, že žalovaný své povinnosti uložené mu Krajským soudem v Praze dostál. Zdejší soud ve shodě se žalovaným dospěl k závěru, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR účelově s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění a zajistit si tímto způsobem legalizaci svého pobytu, což ostatně žalobce v průběhu všech svých pohovorů opakovaně potvrdil. Nelze přehlédnout, že žalobce před příchodem do ČR pobýval více jak pět let v zahraničí, kde zcela jistě mohl o mezinárodní ochranu požádat, a dalo by se očekávat, že tak učiní bezprostředně po svém příjezdu, pokud tvrdí, že v zemi svého původu byl pronásledován. Žalobce však namísto toho zvažoval již ve Velké Británii možnost zlegalizovat si svůj pobyt sňatkem, k čemuž nakonec nedošlo. Stejný záměr měl i na území ČR, kde pobýval nelegálně celých dlouhých pět let, a teprve, když se mu nepodařilo zlegalizovat si pobyt připravovaným sňatkem s občankou ČR a bylo mu za nelegální pobyt uloženo správní vyhoštění, požádal o udělení mezinárodní ochrany. K nutnosti bezprostředně požádat o mezinárodní ochranu soud odkazuje na rozsudky Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Azs 423/2004 ze dne 20. 10. 2005 a č. j. 2 Azs 137/2005 ze dne 9. 2. 2006, v nichž se uvádí, že *„o azyl je nutno žádat bezprostředně poté, co má k tomu žadatel příležitost, a to nejen z hlediska zeměpisného, ale i časového. Jakkoliv totiž není v zákoně o azylu stanovena konkrétní lhůta, v níž je po překročení hranice potřeba požádat o azyl, je třeba, aby podání žádosti o azyl následovalo skutečně neprodleně po vstupu do ČR, nebrání-li tomu nějaké závažné okolnosti.“* V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 1. 2005, č. j. 3 Azs 119/2004 je uvedeno: *„Jestliže cizí státní příslušník o azyl požádá až po poměrně dlouhé době strávené v České republice za situace, kdy jiné možnosti úpravy a obnovy legálnosti pobytu na tomto území jsou vyčerpány, ztíženy nebo omezeny, jedná se přinejmenším o nepřímý důkaz toho, že situaci ve své domovské zemi, pokud jde o důvody, pro něž lze azyl udělit, ve skutečnosti nepociťoval natolik palčivě.“*
25. Krajský soud po individuálním posouzení případu žalobce neshledal jeho tvrzené obavy z pronásledování z důvodu jeho tuarežské národnosti za důvodné. Na tomto místě soud opětovně odkazuje na ustálenou judikaturu, konkrétně na rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 30. 4. 2002, č. j. 6A 709/2001, v němž je uvedeno, že *„azyl jako právní institut není (a nikdy nebyl) universálním nástrojem pro poskytnutí ochrany před bezprávím,*

třeba i surovým, hrubým, těžce postihujícím jednotlivce nebo i celé skupiny obyvatel. Důvody pro poskytnutí azylu jsou zákonem přesně vymezeny, jsou poměrně úzké a nepokrývají celou škálu porušení lidských práv tak, jak jsou v různých listinách a chartách tato práva uznávána.“ Soudu proto nezbyvá než zopakovat, že azylové řízení je specifickým důvodem pro povolení pobytu na území ČR a nelze ho zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území republiky, tak jak jsou upraveny zákonem č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR. Z již ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu plyne, že snaha o legalizaci pobytu není azylově relevantním důvodem (viz např. rozsudek ze dne 16. 2. 2005, č. j. 4 Azs 333/2004-69, či ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004-94 nebo ze dne 17. 2. 2011, č. j. 2 Azs 50/2010). Všechna rozhodnutí Nejvyššího správního soudu citovaná v tomto rozsudku jsou dostupná na www.nssoud.cz. S učiněnými závěry žalovaného, že žalobce nesplňuje podmínky pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu se soud plně ztotožňuje.

26. Za správné, zákonné, zjištěným informacím odpovídající a taktéž náležitě odůvodněné považuje krajský soud i neudělení azylu dle § 13 a 14 zákona o azylu. K udělení azylu dle § 13 zákona o azylu (tzv. azyl za účelem sloučení rodiny), který zohledňuje rodinné vazby a uplatňuje se vůči zákonem vymezenému okruhu rodinných příslušníků azylanta, nebyl v případě žalobce shledán zákonný podklad, neboť žalobce není rodinným příslušníkem azylanta, jemuž byl udělen azyl dle § 12 nebo 14 cit. zákona. Ostatně ve vztahu k neudělení azylu dle § 13 zákona o azylu žalobce ničeho nenamítal.
27. Podle ustanovení § 14 zákona o azylu, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu. Na udělení humanitárního azylu není právní nárok, jeho udělení je zcela na volné úvaze správního orgánu a rozhodnutí o něm podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda při zjišťování podkladů takového úsudku byla dodržena pravidla tzv. spravedlivého procesu. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z těchto skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry. Pokud žalovaný odůvodnil, že při posouzení rodinné, sociální, ekonomické situace, zdravotního stavu a věku žalobce neshledal důvody hodné zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu, soud považuje učiněný závěr za přezkoumatelný. Žalobce ve své žalobě, resp. v doplnění žaloby žádné konkrétní námitky či výhrady k neudělení humanitárního azylu neuvedl.
28. Následně soud přezkoumal postup správního orgánu ohledně naplnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany, jak mu to ukládá § 28 ve spojení s § 14a a § 14b zákona o azylu.
29. Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z

důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

30. Ustanovení § 14b zákona o azylu upravuje doplňkovou ochranu za účelem sloučení rodiny. V tomto směru žalobce žádné žalobní námitky nevzněl.
31. Smyslem a účelem doplňkové ochrany je poskytnout subsidiární ochranu a možnost legálního pobytu na území České republiky těm žadatelům o mezinárodní ochranu, kterým nebyl udělen azyl, ale u nichž by bylo z důvodů taxativně uvedených v § 14a zákona o azylu neúnosné nebo jinak nežádoucí požadovat jejich vycestování. Žalovaný se odůvodnění neudělení doplňkové ochrany obšírně věnoval na stranách 15 až 19 napadeného rozhodnutí. Vycházel jak z výpovědi žalobce, tak i z informací získaných v průběhu správního řízení, které lze označit za transparentní, objektivní a aktuální v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí a způsobilé k posouzení, zda žalobci hrozí pro případ návratu vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu. Žalovaný dospěl k závěru, že tomu tak není, přičemž se z pohledu doplňkové ochrany opětovně zabýval všemi žalobcem tvrzenými důvody pro udělení mezinárodní ochrany. Krajský soud po zhodnocení výpovědi žalobce, posouzení doby a hlavního motivu jeho odchodu z vlasti, důvodů a okamžiku podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany a podkladových informací, nedospěl k závěru, že by žalobci v případě návratu do vlasti hrozilo přímé a bezprostřední nebezpečí vážné újmy pro některý z důvodů dle § 14a odst. 2 zákona o azylu. Po provedeném přezkumu má soud za to, že žalovaný se dostatečně a přezkoumatelným způsobem zabýval všemi zákonnými důvody pro udělení některé z forem doplňkové ochrany, jakož i posouzením hledisek vážné újmy dle § 14a odst. 2 zákona o azylu, a proto se s jeho závěry a odůvodněním i této části rozhodnutí ztotožňuje a dovoluje si na ně odkázat, jak připouští rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005-130, publikovaný pod č. 1350/2007 Sb. Nejvyššího správního soudu, dle kterého: *„Je-li rozhodnutí žalovaného důkladné, je z něho zřejmé, proč žalovaný nepovažoval právní argumentaci účastníka řízení za důvodnou a proč jeho odvolací námitky považoval za liché, mylné nebo vyvrácené, shodují-li se žalobní námitky s námitkami odvolacími a nedochází-li krajský soud k jiným závěrům, není praktické a ani časově úsporné zdlouhavě a týmiž nebo jinými slovy říkat totéž. Naopak je vhodné správné závěry si přisvojit se souhlasnou poznámkou.“*
32. Krajský soud na základě výše uvedeného uzavírá, že neshledal namítané vady správního řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, dle jeho názoru bylo rozhodnutí vydáno na základě náležitě zjištěného stavu věci (§ 3 správního řádu), žalovaný rovněž řádně odůvodnil, proč žalobci nelze udělit některou z forem mezinárodní ochrany (§ 68 odst. 3 správního řádu), pochybení soud neshledal ani v případě opatření podkladů pro vydání rozhodnutí a jejich hodnocení (§ 50 správního řádu). Žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem, proto soud žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

V. Náklady řízení

33. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný, který měl ve věci plný úspěch, by měl právo na náhradu nákladů řízení před soudem proti žalobci, který ve věci úspěch neměl. Žalovanému však žádné náklady v řízení před soudem nevznikly, a proto soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů

řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 26. dubna 2018

JUDr. Ivona Šubrtová v. r.
samosoudkyně